

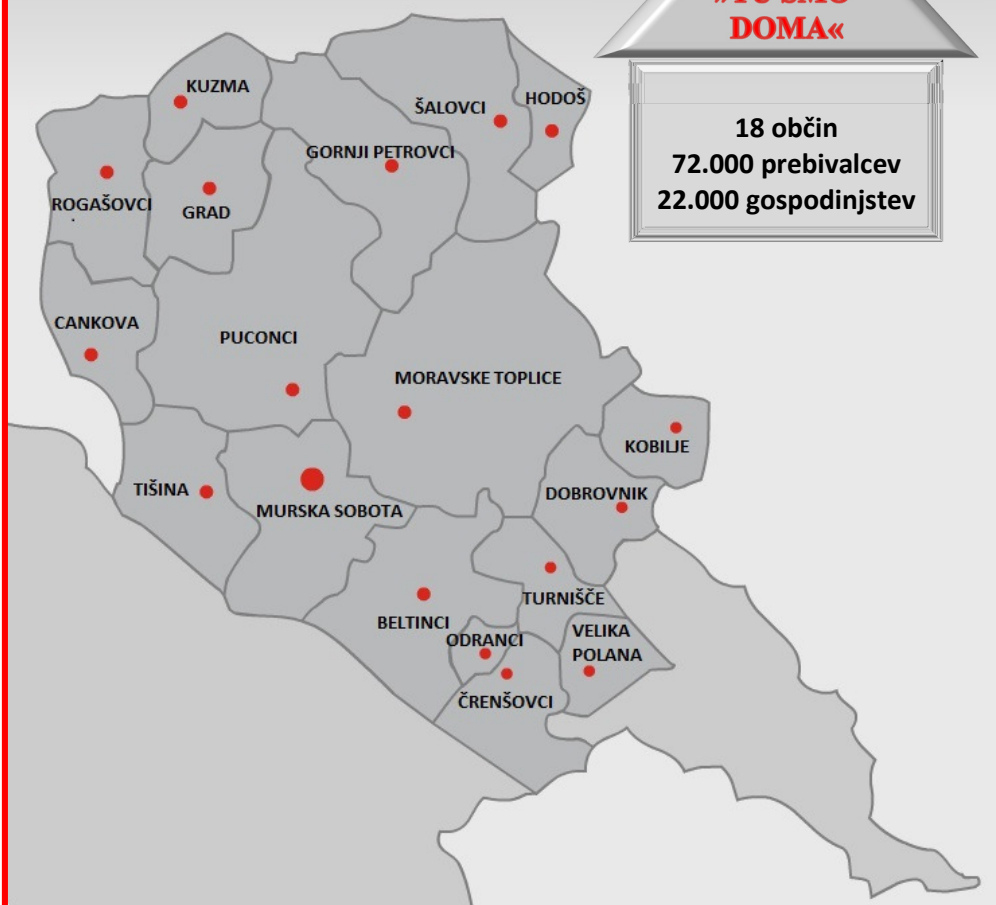
GOSPODARNO RAVNANJE Z ODPADKI V LETU 2012

**Saubermacher
&
Komunala**

**GJS zbiranja in prevoza
komunalnih odpadkov**

**»TU SMO
DOMA«**

**18 občin
72.000 prebivalcev
22.000 gospodinjstev**

Murska Sobota, januar 2013

KAZALO VSEBINE

1. GOSPODARNO RAVNANJE Z ODPADKI.....	3
2. KJE ZBIRAMO ODPADKE?	5
3. POSLANSTVO, VIZIJA IN VREDNOTE PODJETJA SAUBERMACHER – KOMUNALA.....	6
4. DRUŽBENA ODGOVORNOST	7
5. DRUŽINI PRIJAZNO PODJETJE.....	8
6. ODPADKI, ZBRANI V LETU 2012.....	9
7. ANALIZA.....	12
8. DOGODKI OZIROMA PROJEKTI PODJETJA V LETU 2012.....	16
9. POGLED V LETO 2013.....	20

1. GOSPODARNO RAVNANJE Z ODPADKI

Dejavnost podjetja Saubermacher-Komunala Murska Sobota d.o.o. je »gospodarno ravnanje z odpadki«, kar pomeni ponuditi uporabnikom na območju domače regije ter pri določenih vrstah odpadkov v celotni Sloveniji storitve, s katerimi se zagotavlja upoštevanje prednostnega vrstnega reda hierarhije ravnanja z odpadki:

1. preprečevanje,
2. priprava za ponovno uporabo,
3. recikliranje,
4. drugi postopki predelave (npr. energetska predelava) in
5. odstranjevanje odpadkov.

To lahko ponazorimo z naslednjo shemo:

Preprečevanje

S pomočjo medijev (TV, radio, časopis), brošur, nalepk, raznih projektov, akcij, natečajev (npr. Plastenke naše prijateljice) in dogodkov (npr. sodelovanje pri Evropskem tednu zmanjševanja odpadkov) si prizadevamo vzgajati in osveščati ljudi, zlasti otroke in mladino, da bi v kar največji meri preprečevali nastajanje odpadkov oziroma s premišljenimi nakupi ter gospodarnim ravnanjem z odpadki njihovo količino znižali na minimum.

Ponovna uporaba

Z ločenim zbiranjem odpadkov prispevamo k temu, da se odpadki plasirajo v ponovno uporabo (npr. RE-USE tekstila).

Reciklaža, kompostiranje

Ločeno zbrane odpadke kot so papir, steklo, električna in elektronska oprema predajamo v nadaljnjo predelavo in na ta način pridobimo iz njih sekundarne surovine. Ločeno zbrane biološke odpadke pa predamo na kompostiranje in iz njih nastane kompost, ki ga lahko ponovno uporabimo.

Energija iz odpadkov

V naši regiji še ni obrata za energetske predelavo odpadkov.

Odlaganje

Preostanek mešanih komunalnih odpadkov predajamo v odstranitev izvajalcu gospodarske javne službe obdelave in odlaganja odpadkov. Le-ta pred odlaganjem izvrši še obdelavo in izloči uporabne materiale. Na ta način se dalj časa ohrani dragocen odlagalni prostor, industriji pa se vrnejo sekundarne surovine.

Dejavnost podjetja Saubermacher – Komunala Murska Sobota d.o.o. obsega:

- gospodarsko javno službo zbiranja in prevoza komunalnih odpadkov v 12 občinah UE Murska Sobota in 6 občinah UE Lendava
- zbiranje nevarnih in posebnih odpadkov kot del gospodarske javne službe v 23 občinah
- zbiranje nevarnih in posebnih odpadkov pri gospodarskih subjektih, ki opravljajo pridobitno dejavnost na območju celotne Slovenije.

Poslovni program:

- ločeno zbiranje komunalnih odpadkov
- ravnanje s kosovnimi odpadki
- zbiranje oblačil in obutve
- sanacija divjih odlagališč
- upravljanje zbirnih centrov
- izdajanje gradiv za informiranje in osveščanje
- ravnanje z nevarnimi in posebnimi odpadki
- ravnanje z jedilnim oljem
- ravnanje z organskimi kuhinjskimi odpadki
- ravnanje z mulji iz čistilnih naprav
- čiščenje lovilcev olj in masti
- črpanje in čiščenje greznic in rezervoarjev
- visokotlačno čiščenje in prebijanje odtočnih kanalov
- ravnanje z gradbenimi odpadki
- okoljsko svetovanje, vključno z izdelavo načrtov gospodarjenja z odpadki

2. KJE ZBIRAMO ODPADKE?

OBČINA	KOMUNALNI ODPADKI						NEVARNI IN POSEBNI ODPADKI		
	Ločeno zbiranje odpadkov					Industrija	Nevarni - gospodinjstva	Nevarni - obrt in industrija	Kosovni
	biološki	papir	steklo	mešana embalaža	mešani komunalni				
Beltinci	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Cankova		√	√	√	√	√	√	√	√
Gornji Petrovci		√	√	√	√	√	√	√	√
Grad		√	√	√	√	√	√	√	√
Hodoš		√	√	√	√	√	√	√	√
Kuzma		√	√	√	√	√	√	√	√
MO Murska Sobota	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Moravske Toplice	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Puconci		√	√	√	√	√	√	√	√
Rogašovci		√	√	√	√	√	√	√	√
Šalovci		√	√	√	√	√	√	√	√
Tišina		√	√	√	√	√	√	√	√
Črenšovci	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Dobrovnik	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Kobilje		√	√	√	√	√	√	√	√
Odranci	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Turnišče	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Velika Polana		√	√	√	√	√	√	√	√
Lendava							√	√	
Križevci							√	√	
Ljutomer							√	√	
Razkrižje							√	√	
Veržej							√	√	
Ostala Slovenija								√	

Upravljamo oziroma vršimo odvoze iz zbirnih centrov za ločeno zbiranje frakcij Murska Sobota, Beltinci, Cankova, Črenšovci, Grad, Rogašovci, Šalovci in Turnišče.

3. POSLANSTVO, VIZIJA IN VREDNOTE PODJETJA SAUBERMACHER – KOMUNALA

- **Poslanstvo**

USTVARJAMO ZDRAVO OKOLJE

- za zaposlene
- za bivanje (čista narava)
- za ostale deležnike (kupci, dobavitelji, lastniki, ožja in širša družbena skupnost)

Podjetje Saubermacher- Komunala je na področju, kjer izvaja svoje storitve, verodostojen in kompetentni izvajalec dejavnosti GOSPODARNEGA RAVNANJA Z ODPADKI. Človek s svojimi željami in potrebami je za nas v ospredju, visoko kakovost, varovanje okolja ter varnost in zdravje pri delu na vseh področjih pa uvrščamo med naše prednostne naloge. Cilj naših dejavnosti je izpolnitev oz. preseganje pričakovanj vseh odjemalcev – zaposlenih, kupcev, dobaviteljev, lastnikov ter ožje in širše družbene skupnosti, ki temelji na dolgoročnem partnerstvu, družbeno odgovornem ravnanju, trajnostnem razvoju in naravnosti na gospodarski uspeh.

- **Vizija**

Postajamo vodilno podjetje, ki nudi celovite rešitve gospodarnega ravnanja z odpadki v Sloveniji.

Merjeno po:

- zadovoljstvu strank
- zadovoljstvu zaposlenih
- inovativnosti

- **Vrednote**

1. usmerjenost k strankam
2. skrb za zaposlene
3. poslovna odličnost
4. gospodarnost

4. DRUŽBENA ODGOVORNOST

V podjetju se zavedamo, da nam družbena odgovornost (odgovorno podjetništvo) omogoča ohranjanje ekonomske uspešnosti in doseganje poslovnih prednosti z izgrajevanjem ugleda in pridobivanjem zaupanja ljudi, ki delajo z nami ali živijo v bližini našega podjetja.

Zavedamo se, da si naše stranke želijo zanesljivega dobavitelja z dobrim slovesom, ki je plod kakovostnih storitev. Naši dobavitelji si želijo partnerja, ki bo pravočasno poravnal svoje obveznosti.

Okoliška skupnost hoče biti prepričana, da delujemo družbeno in okoljsko odgovorno.

Nenazadnje pa si naši zaposleni želijo delati v podjetju, na katerega so ponosni in za katerega vedo, da ceni njihov prispevek.

Družbena odgovornost lahko prinese našemu podjetju neposredne koristi in zagotovi njegovo dolgoročno uspešnost.

Kako uresničujemo družbeno odgovornost v podjetju Saubermacher – Komunala?

ZAPOSLENI

- Obveščanje zaposlenih o tem, kako je njihovo delo pomembno.
- Upoštevanje želja zaposlenih in sodelovanje zaposlenih pri poslovnih odločitvah.
- Nezaposlovanje otrok in nediskriminatornost do različnega spola, rase, verske pripadnosti.
- Uveden standard OHSAS 18001 - sistem varnosti in zdravja pri delu.
- Pridobljen osnovni certifikat Družini prijazno podjetje.
- Nagrajevanje po rezultatih dela.
- Stalno usposabljanje in izobraževanje vseh zaposlenih (program v podjetju).
- Izbira najboljših zaposlenih.
- Skrb za zdravje in dobro počutje zaposlenih.

DOBAVITELJI

- Dobaviteljem omogočamo, da za svojo kakovostno storitev ali izdelek prejmejo primerno plačilo v dogovorjenem roku, da lahko dostojno preživijo.
- Trend nabav izdelkov in storitev, ki so okolju prijaznejše.

ODNOS DO OKOLJA

- Vpeljan standard sistema ravnanja z okoljem ISO 14001 ter s tem preprečevanje in zmanjševanje negativnih vplivov na okolje.
- Osveščanje prebivalcev z lastnimi publikacijami in s pomočjo lokalnih medijev (radio, televizija, časopis).

ODNOS DO MLADIH

- Spodbujanje okolju prijaznega življenja s poudarkom na usposabljanju s področja gospodarnega ravnanja z odpadki.
- Spodbujanje kakovosti v šolah (ekošole, ekotabori, predavanja).
- Izdajanje lastnih publikacij za mlade (pobarvanka).

ODNOS DO KULTURE, ŠPORTA

- Sofinanciranje in pomoč pri izvedbi športnih in kulturnih prireditev ali del.

ODNOS DO LOKALNE SKUPNOSTI

- Sodelovanje z občinami in krajevnimi skupnostmi pri uvedbi ločenega zbiranja odpadkov, sanaciji divjih odlagališč...
- Spodbujanje kakovosti in ravnanja z okoljem – pomoč pri okoljevarstvenih programih.
- Odprta komunikacija (posredovanje želenih podatkov in rezultatov poslovanja podjetja).

ODNOS DO DRŽAVNIH INŠTITUCIJ

- Sodelovanje z ministrstvi pri reševanju problematike ravnanja z odpadki.
- Redno in pravočasno plačevanje vseh obveznosti (davki, prispevki).

Seveda pa moramo ob koncu poudariti, da je zelo pomembno, da so stranke z nami zadovoljne ter da za lastnike ustvarjamo planirane rezultate.

5. DRUŽINI PRIJAZNO PODJETJE

V Sloveniji se je od leta 2006 vključilo v postopek pridobitve certifikata Družini prijazno podjetje več kot sto podjetij. Tej skupnosti se je **8. decembra 2011** pridružilo tudi **podjetje Saubermacher-Komunala Murska Sobota d.o.o. kot prvo prekmursko podjetje in prejelo osnovni certifikat Družini prijazno podjetje.**

Pridobitev certifikata ima kratkoročne, predvsem pa dolgoročne učinke v podjetju, ki jih lahko opazimo na različnih nivojih:

- **Vodstvo:** ena izmed pozitivnih strani vpeljave certifikata je preizpraševanje vodstva oz. vodilnega managementa o njihovem načinu vodenja podjetja in s tem zaposlenih. Z implementacijo ukrepov vodstvo sporoča, da je zrelo za spremembe, inovacije, druge ali nove načine funkcioniranja, nova znanja. Pripravljeno je na dodatno izobraževanje (vseživljenjsko učenje), ki jim razširi pogled in pokaže, da uspešnost podjetja leži v rokah vseh zaposlenih, ne le peščice.
- **Zaposleni:** s certifikatom podjetje svojim zaposlenim med drugim sporoča, da jim ni vseeno za njih in njihovo počutje na delu. Posledično se poveča zadovoljstvo zaposlenih, s katerim je povezana tudi pripadnost podjetju. Najpomembnejše pa je, da zaposleni lahko občuti, da je soustvarjalec uspeha podjetja. Lažje usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja prinese delo brez dodatnih skrbi in stresa, ki poveča motivacijo in produktivnost zaposlenih.
- **Podjetje:** na samo podjetje ima pridobitev certifikata in implementacija ukrepov pozitivne ekonomske učinke; večja je produktivnost, saj so zaposleni bolj mirni in zbrani na delovnem mestu, če so opravili in poskrbeli za vse družinske obveznosti, zaradi tega je manj absentizma, boljša je organizacija dela, zmanjšajo se stroški, povezani s fluktuacijo zaposlenih, podjetje pa pridobi na ugledu.

Gremo skozi triletno obdobje, v katerem bomo izbranih 13 ukrepov realizirali z vključitvijo slehernega zaposlenega, saj ukrepi prinašajo več prednosti, če vsi zaposleni pri njih dejavno sodelujejo.

OSNOVNI CERTIFIKAT

6. ODPADKI, ZBRANI V LETU 2012

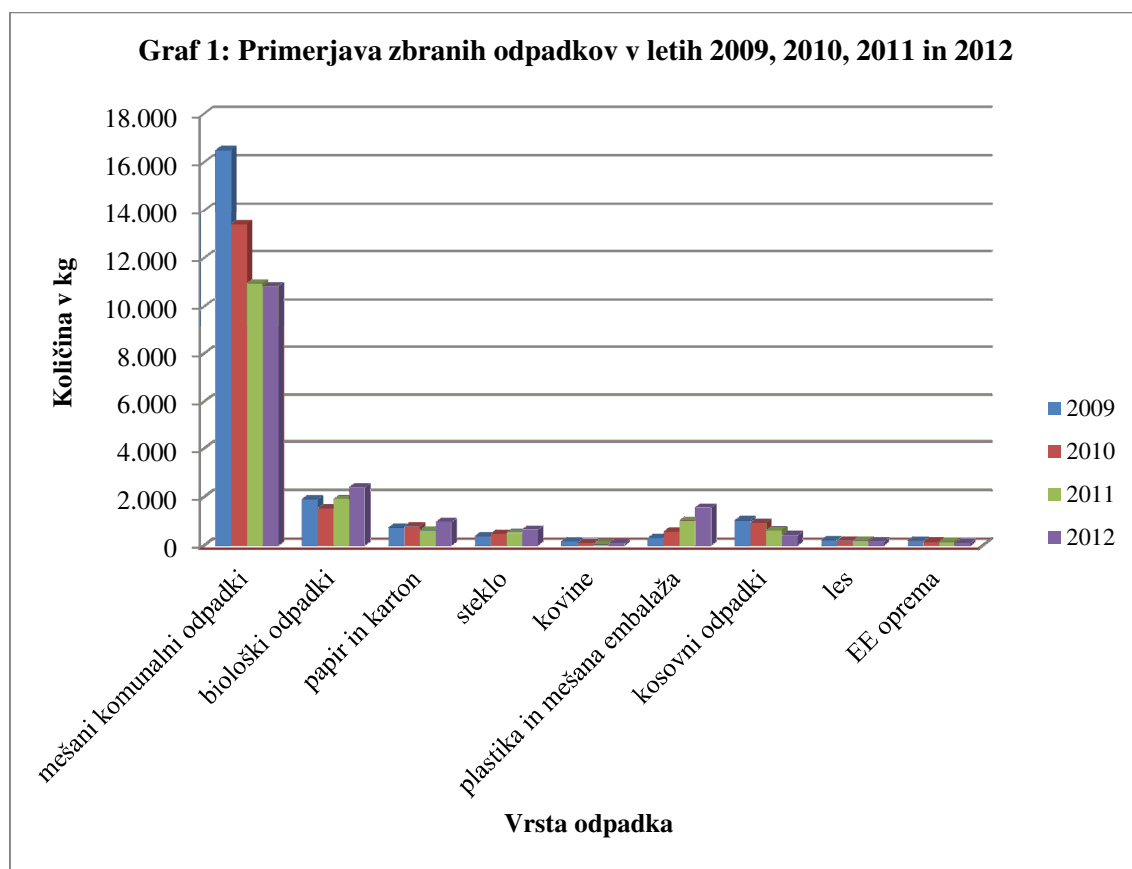
● KOMUNALNI ODPADKI

Tabela 1: Zbrani komunalni odpadki

Količina v tonah

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
• mešani komunalni odpadki	10.843,1	10.973,8
• biološki odpadki	2.411,7	1.915,3
• papir in karton	977,6	637,7
• steklo	667,6	533,6
• kovine	93,1	60,8
• plastika in mešana embalaža	1.574,9	1.034,7
• kosovni odpadki	433,4	624,9
• les	175,1	215,6
• električna in elektronska oprema	118,5	161,9
SKUPAJ ZBRANI KOMUNALNI ODPADKI	17.295,0	16.158,3

Opomba: Za leto 2011 zajemajo podatki 12 občin UE Murska Sobota, za leto 2012 pa tudi 6 občin UE Lendava, kjer smo postali izvajalec gospodarske javne službe zbiranja in prevoza komunalnih odpadkov meseca marca 2012.

● **NEVARNI IN POSEBNI ODPADKI** (GJS ter industrija in obrt)

Tabela 2: Zbrani nevarni in posebni odpadki

Količina v tonah

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
GOSPODINJSTVA (akcije zbiranja nevarnih in posebnih odpadkov iz gospodinjstev v 23 občinah)	43,2	46,1
INDUSTRIJA IN OBRT	5.223,8	4.726,3
SKUPAJ ZBRANI NEVARNI IN POSEBNI ODPADKI	5.267,0	4.772,4

GOSPODINJSTVA:

Pri nevarnih in posebnih odpadkih, zbranih na akcijah zbiranja teh odpadkov, se nadaljuje trend zniževanja skupne količine zbranih odpadkov. Pri pesticidih in akumulatorjih je prišlo v letu 2012 do manjšega povečanja zbrane količine v primerjavi z letom 2011, pri drugih odpadkih pa so se količine zmanjšale. Akcije zbiranja nevarnih in posebnih odpadkov smo v letu 2012 izvajali v 22 občinah, v letu 2011 v 23 občinah. V letu 2012 namreč nismo izvajali tovrstne akcije v občini Lendava. Nižje količine pomenijo, da so stare zaloge nevarnih odpadkov že rešene, novih pa ni toliko. Za znižanje zbranih količin ne moremo iskati vzroka v slabi obveščenosti gospodinjstev o izvajanju teh akcij. Določen del gospodinjstev se naše storitve ne poslužuje in nevarne odpadke rešuje »po svoje«. Sicer pa se občani zavedajo pomena ločevanja nevarnih odpadkov od nenevarnih odpadkov.

INDUSTRIJA IN OBRT:

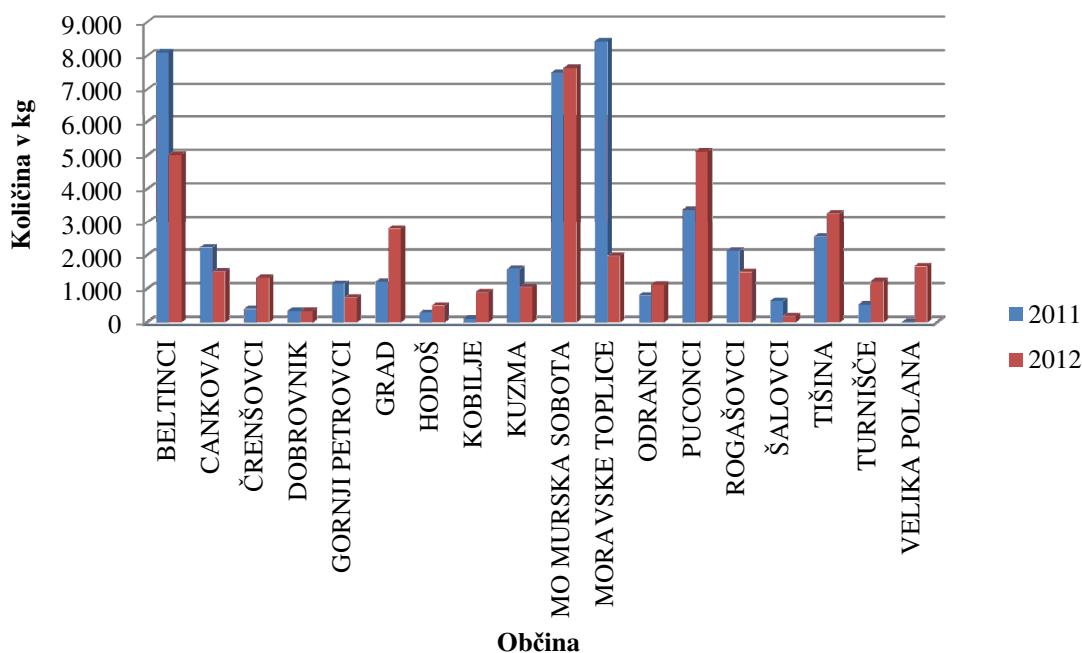
Skupna zbrana količina nevarnih in posebnih odpadkov na področju industrije in obrti se je v primerjavi s preteklim letom povečala. V naboru zbranih odpadkov imamo za leto 2012 nekatere nove odpadke, ki so količinsko prispevali k dvigu zbranih količin (mulji iz vodnega vrtanja, snovi neprimerne za uporabo, organski odpadki in vodne raztopine). Gibanje količin pri drugih odpadkih je bilo različno. Zbrane količine so se pri enih odpadkih povečale, pri drugih pa zmanjšale.

ODPADKI, ZBRANI V OKVIRU AKCIJ ZBIRANJA NEVARNIH IN POSEBNIH ODPADKOV IZ GOSPODINJSTEV

Tabela 3: Količina nevarnih in posebnih odpadkov, zbranih na akcijah za gospodinjstva

Občina	Zbrana količina v kg	
	2012	2011
BELTINCI	5.028	8.113
CANKOVA	1.510	2.232
ČRENŠOVCI	1.326	406
DOBROVNIK	347	352
GORNJI PETROVCI	742	1.150
GRAD	2.791	1.208
HODOŠ	504	284
KOBILJE	909	106
KUZMA	1.063	1.589
MO MURSKA SOBOTA	7.643	7.501
MORAVSKE TOPLICE	1.986	8.440
ODRANCI	1.129	807
PUCONCI	5.128	3.391
ROGAŠOVCI	1.502	2.126
ŠALOVC	198	643
TIŠINA	3.272	2.559
TURNIŠČE	1.231	528
VELIKA POLANA	1.677	13
SKUPAJ	37.986	41.448

Graf 2: Količina zbranih odpadkov v okviru akcij zbiranja nevarnih in posebnih odpadkov iz gospodinjstev v 18 občinah

7. ANALIZA

Tabela 4: Zbrani mešani komunalni odpadki in ločene frakcije v 12 občinah UE Murska Sobota

OBČINE UE MURSKA SOBOTA	Število prebivalcev	2011					2012				
		Mešani komunalni odpadki (MKO) v kg	Ločeno zbrane frakcije (LZF) v kg	MKO/prebiv. v kg	LZF/prebiv. v kg	% LZF 2011	Mešani komunalni odpadki (MKO) v kg	Ločeno zbrane frakcije (LZF) v kg	MKO/prebiv. v kg	LZF/prebiv. v kg	% LZF 2012
Beltinci	8221	1.357.441	581.128	165,12	71	30,0%	1.356.161	739.230	164,96	90	35,3%
Cankova	2085	335.611	106.148	160,96	51	24,0%	317.771	134.673	152,41	65	29,8%
G. Petrovci	2276	195.530	52.153	85,91	23	21,1%	166.058	61.217	72,96	27	26,9%
Hodoš	338	42.596	23.206	126,02	69	35,3%	38.274	27.757	113,24	82	42,0%
Kuzma	1767	120.355	55.025	68,11	31	31,4%	116.350	40.978	65,85	23	26,0%
M. Toplice	6500	961.096	299.972	147,86	46	23,8%	838.580	333.058	129,01	51	28,4%
MO Murska Sobota	19.679	5.713.605	3.400.707	290,34	173	37,3%	4.632.531	3.855.976	235,40	196	45,4%
Puconci	6389	811.850	94.167	127,07	15	10,4%	714.699	161.295	111,86	25	18,4%
Rogašovci	3515	344.020	148.567	97,87	42	30,2%	327.239	150.879	93,10	43	31,6%
Grad	2324	203.023	105.933	87,36	46	34,3%	192.519	108.404	82,84	47	36,0%
Šalovci	1718	148.579	70.544	86,48	41	32,2%	126.864	76.620	73,84	45	37,7%
Tišina	4353	628.437	248.946	144,37	57	28,4%	576.182	288.091	132,36	66	33,3%
SKUPAJ	59.165	10.862.143	5.186.496	183,59	88	28,2%	9.403.227	5.978.176	158,93	101	38,9%

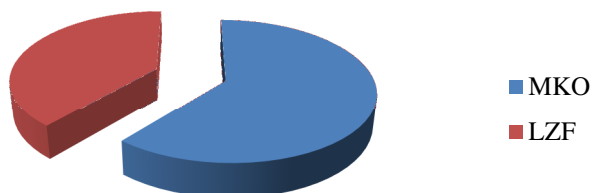
Ugotovimo lahko, da se je v 12 občinah UE Murska Sobota skupna količina zbranih mešanih komunalnih odpadkov zmanjšala za 13,4% oziroma skoraj 1.495 ton. Posledično se padec seveda odraža tudi na količini zbranih mešanih komunalnih odpadkov na prebivalca. Količina ločeno zbranih frakcij se je v letu 2012 v primerjavi s preteklim letom povečala za 15,3 % oziroma skoraj 792 ton. Vse to je odraz skupnih naporov in novih načinov ločenega zbiranja komunalnih odpadkov (zbiranje mešane embalaže po sistemu rumene vreče od vrat do vrat, zbiranje papirja in papirne embalaže od vrat do vrat, ločeno zbiranje bioloških odpadkov oziroma hišno kompostiranje).

Tabela 5: Zbrani mešani komunalni odpadki in ločene frakcije v 6 občinah UE Lendava

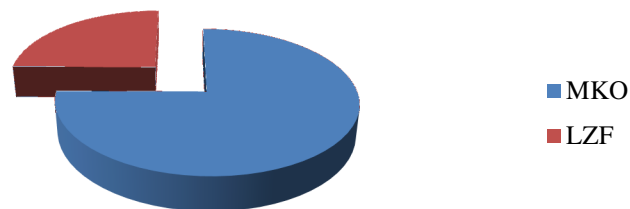
OBČINE UE LENDAVA	Število prebivalcev	2011					2012				
		Mešani komunalni odpadki (MKO) v kg	Ločeno zbrane frakcije (LZF) v kg	MKO/prebiv. v kg	LZF/prebiv. v kg	% LZF 2011	Mešani komunalni odpadki (MKO) v kg	Ločeno zbrane frakcije (LZF) v kg	MKO/prebiv. v kg	LZF/prebiv. v kg	% LZF 2012
Črenšovci	4442	658.722	277.503	148,29	62	28,0%	506.115	139.326	113,94	31	21,6%
Dobrovnik	1332	193.451	64.356	145,23	48	25,0%	168.635	49.501	126,60	37	22,7%
Kobilje	570	82.035	38.195	143,92	67	32,0%	54.230	33.267	95,14	58	38,0%
Odranci	1619	390.817	130.680	241,39	81	25,0%	232.750	66.043	143,76	41	22,1%
Turnišče	3422	478.068	198.375	139,70	58	30,0%	325.345	125.760	95,07	37	27,9%
Velika Polana	1511	242.879	90.765	160,74	60	27,0%	152.745	62.156	101,09	41	28,9%
SKUPAJ	12.896	2.045.972	799.874	158,65	62	27,8%	1.439.820	476.053	111,65	37	26,9%

Opomba: Pri podatkih za leto 2012 v tej tabeli so zajete samo količine, zbrane v desetih mesecih, to je od marca naprej, ko smo začeli z opravljanjem GJS v teh občinah.

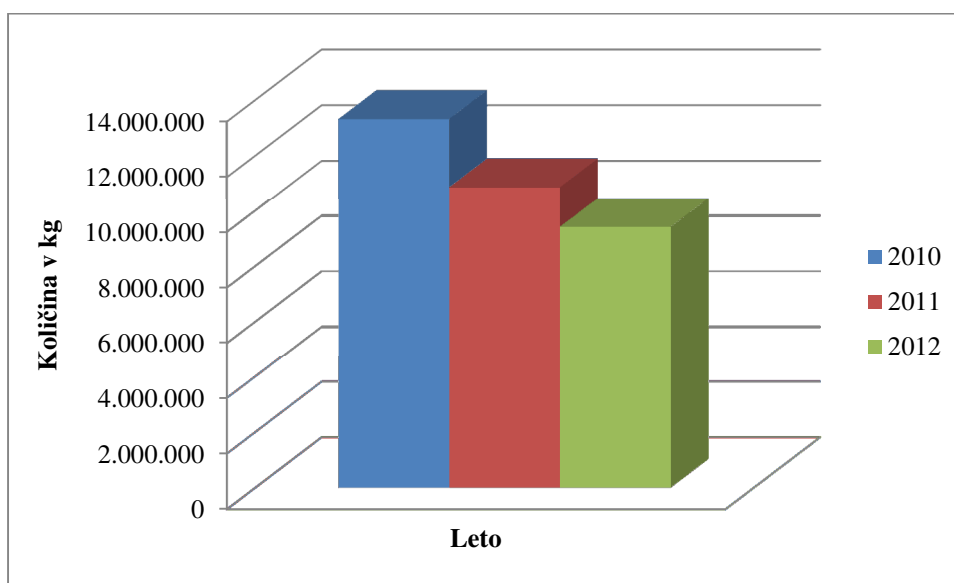
Graf 3: Delež ločeno zbranih frakcij (LZF) in mešanih komunalnih odpadkov (MKO) v 12 občinah UE Murska Sobota

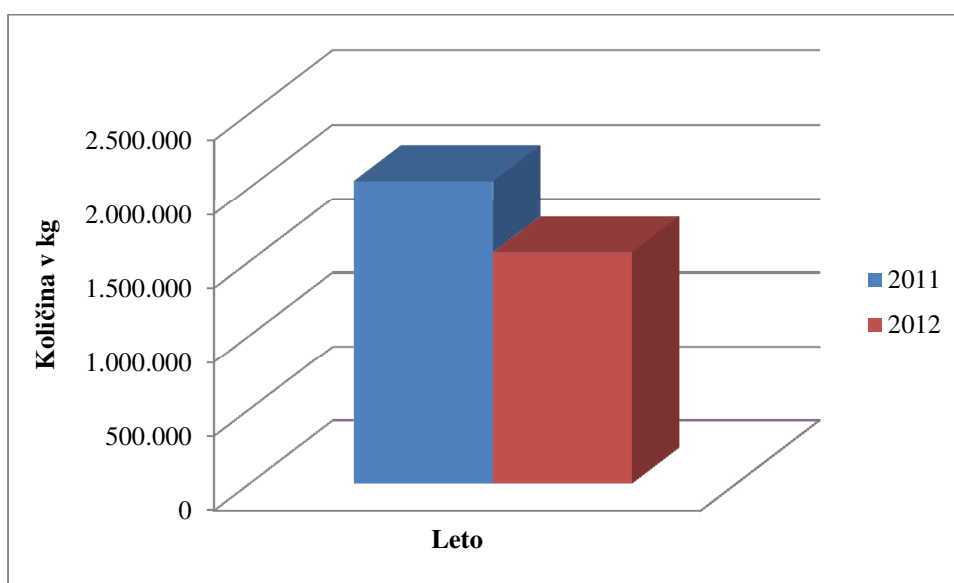
Graf 4: Delež ločeno zbranih frakcij (LZF) in mešanih komunalnih odpadkov (MKO) v 6 občinah UE Lendava

Graf 5: Količina zbranih mešanih komunalnih odpadkov v letih 2010, 2011 in 2012 v občinah UE Murska Sobota

Graf 6: Količina zbranih mešanih komunalnih odpadkov v letih 2011 in 2012 v občinah UE Lendava

Opomba: Graf prikazuje skupno količino v letu 2012, pri čemer je količina za januar in februar (ko še nismo bili izvajalec GJS zbiranja in prevoza odpadkov v občinah UE Lendava) ocenjena na osnovi povprečne mesečne količine v letu 2012.

Manjše količine zbranih mešanih komunalnih odpadkov v gospodinjstvih so posledica uspešnega ločenega zbiranja odpadkov, manjše količine v industriji in obrti pa posledica še vedno trajajoče gospodarske krize in zmanjšane obsega proizvodnje ter tudi v tem segmentu vedno večjega zavedanja pomena ločenega zbiranja odpadkov. Ločeno zbiranje odpadkov je namreč hkrati eden izmed možnih načinov racionalizacije stroškov, kajti več različnih zabojnikov na dvorišču ne pomeni tudi večjega stroška za povzročitelje kot ti sprva velikokrat mislijo.

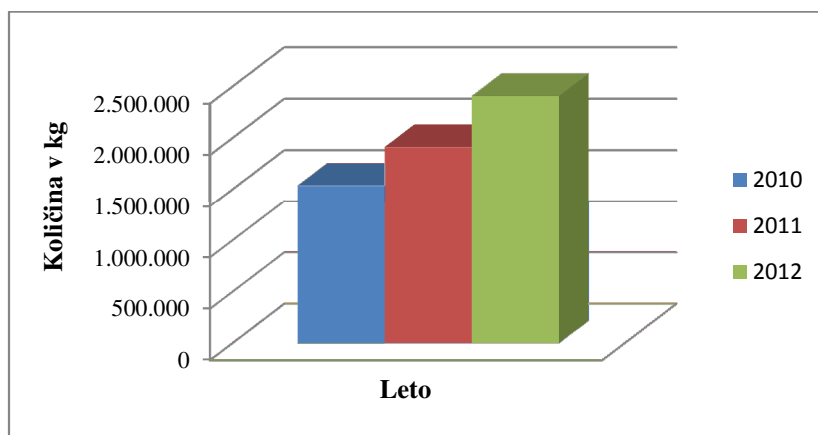
V veliki meri je vzrok za zmanjšanje količine zbranih mešanih komunalnih odpadkov torej v povečanju količin ločeno zbranih odpadkov in to tako na zbirnih mestih, kakor tudi v zbirnih centrih in direktno pri gospodinjstvih. Občuten je vpliv ločenega zbiranja embalažnih materialov po sistemu od

vrat do vrat, ki smo ga v letu 2012 izvajali v 16 občinah. Večja količina embalaže je tudi rezultat ločenega zbiranja odpadnih nagrobnih sveč na pokopališčih. K višjemu deležu ločeno zbranih frakcij je prispevala še uveljavitev Uredbe o ravnanju z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki in zelenim vrtnim odpadom (UL RS št. 39/2010), ki prepoveduje mešanje bioloških odpadkov z mešanimi komunalnimi odpadki in zahteva ali hišno kompostiranje ali organizirano ločeno zbiranje z zabojnikom. Razlog za večje zbrane količine papirja so pilotni projekti zbiranja papirja, h katerim smo pristopili v nekaterih naseljih in vpeljava zbiranja papirja od vrat do vrat v 4 občinah UE Lendava.

Padec pri električni in elektronski opreми je posledica dejstva, da smo v letu 2012 prešli na nov sistem zbiranja kosovnih odpadkov, to je na klic, ki ga niso izkoristila vsa gospodinjstva kot pri klasičnih akcijah. S tem načinom zbiranja je bilo preprečeno uničevanje odslužene električne in elektronske opreme in zagotovljena možnost predelave oziroma recikliranja.

Ugotavljamo, da smo v letu 2012 zbrali v gospodinjstvih 18 občin kar 37% ločeno zbranih frakcij.

Graf 7: Količina zbranih bioloških odpadkov v letih 2010, 2011 in 2012

Graf 8: Količina zbrane mešane embalaže v letih 2010, 2011 in 2012

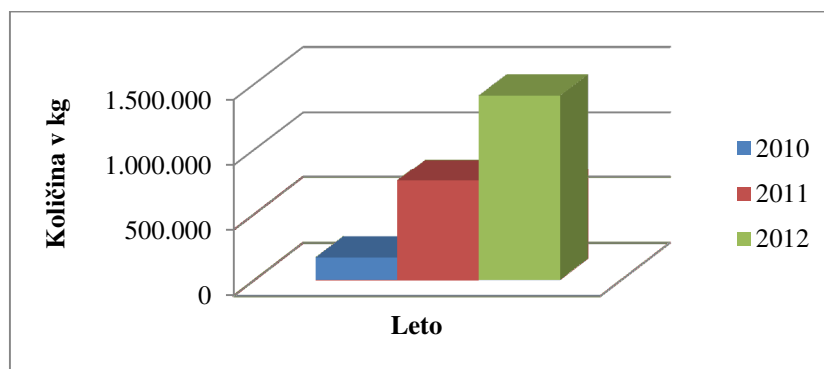

Tabela 6: Količine zbranih nevarnih odpadkov iz gospodinjstev

	2010	2011	2012
Skupaj 18 občin (GJS)	46.082	41.448	37.986
Na prebivalca	0,64	0,58	0,53

Nekatere padce količin lahko pripišemo delu prebivalcev, ki se na takšne akcije, kljub dobri obveščenosti, ne odzivajo. Vzrok za skupno manjšo količino zbranih nevarnih odpadkov iz gospodinjstev v okviru akcij zbiranja nevarnih in posebnih odpadkov v primerjavi s prejšnjim letom je tudi v tem, da so stare zaloge nevarnih odpadkov iz gospodinjstev do neke mere sanirane in ni pričakovati, da se bo zbrana količina povečevala. Kljub navedenemu smo lahko zadovoljni, saj se občani veliko bolj zavedajo pomena ločevanja nevarnih in posebnih odpadkov od ostalih odpadkov in se redno poslužujejo tovrstnih akcij zbiranja.

8. DOGODKI OZIROMA PROJEKTI PODJETJA V LETU 2012

Leto 2012 je bilo za podjetje **Saubermacher-Komunala Murska Sobota d.o.o.** prelomno, soočili smo se s številnimi izzivi in **poslovno leto 2012 zaključili uspešno.**

Leto 2012 smo **začeli s podpisom Deklaracije o poštenosti poslovanja**, s čimer smo se zavezali, da bomo poslovali transparentno in pošteno, da bomo zavračali vsakršno koruptivno ravnanje, vključno z izsiljevanjem in podkupovanjem ter da bomo skrbeli za ohranitev integritete podjetja in, da bomo v naše prihodnje in, kjer bo to mogoče, tudi v že obstoječe pravne posle, ki dosegajo ali presegajo vrednost 10.000 EUR, vključili protikorupcijsko klavzulo.

Finančni plani za leto 2012 so bili zastavljeni visoko, a smo jih s skupnimi moči in naporji ter iskanjem rezerv uspeli realizirati. Upamo, da smo s tem izpolnili pričakovanja kupcev, zaposlenih, dobaviteljev, ožje in širše družbene skupnosti ter lastnikov.

Pomembna mejnik v poslovanju podjetja smo dosegli v mesecu marcu 2012, ko smo **začeli opravljati gospodarsko javno službo zbiranja in prevoza komunalnih odpadkov v 6 občinah UE Lendava**. Z občinami Črenšovci, Dobrovniki, Kobilje, Odranci in Turnišče smo že v začetku meseca maja **podpisali tudi koncesijske pogodbe** in v povezavi s tem za občane v mesecu juniju pripravili predstavitev, kjer smo jih podrobneje seznanili z našim načinom dela, z novostmi, povezanimi z novimi standardi ravnanja z odpadki in jim predstavili tudi nekaj naše opreme, ki jo uporabljamo pri delu. Za predstavnike teh občin smo v mesecu juniju organizirali strokovno ekskurzijo v Avstrijo, kjer so spoznali koncern Saubermacher in celotno pot posameznih vrst odpadkov.

V mesecu januarju 2012 smo na sedežu našega podjetja **pripravili novinarsko konferenco**, na kateri smo predstavili delo podjetja v letu 2011, investicije in nove pridobitve v preteklem letu ter razgrnili načrte za leto 2012. Ob tej priložnosti smo predstavili tudi **prenovljeno spletno stran podjetja**, ki se nahaja na naslovu **www.saubermacher-komunala.si**. Za prenovo smo se odločili, ker se zavedamo, da je v današnjem času moderne tehnologije to eden izmed zelo pomembnih komunikacijskih kanalov, kjer se lahko približamo našim strankam in tudi na ta način povečamo osveščenost povzročiteljev o pomenu ločenega zbiranja odpadkov, hkrati pa na zelo enostaven način približamo naše storitve tudi širšemu krogu potencialnih novih strank na področju zbiranja nevarnih in posebnih odpadkov iz obrti in industrije.

Pomemben mejnik in novost na področju zbiranja odpadkov v letu 2012 je bila **uvedba novega načina zbiranja kosovnih odpadkov iz gospodinjstev**, to je odvoz kosovnih odpadkov na klic. Odvoz kosovnih odpadkov v individualnih stanovanjskih hišah opravimo na osnovi pisnega naročila in sicer najpozneje v 14 koledarskih dneh od prejema naročila. O datumu odvoza občane obvestimo pisno ali telefonsko najpozneje 3 dni pred odvozom. Z uvedbo novega načina zbiranja kosovnih odpadkov je storitev postala povzročiteljem odpadkov prijaznejša. Pozabijo lahko na:

- večmesečno skladiščenje kosovnih odpadkov,
- dvigovanje težkih bremen, saj bomo z vozilom prišli na njihovo dvorišče,
- nevarnosti, ki so jih ogrožale zaradi nepooblaščenega prevzema tovrstnih odpadkov v času akcij zbiranja kosovnih odpadkov,
- hrup v nočnih urah v času akcij zbiranja kosovnih odpadkov.

V mesecu marcu 2012 smo zaposleni v podjetju sodelovali na vseslovenski akciji **Očistimo Slovenijo 2012**, ki jo je že drugič organiziralo društvo Ekologi brez meja.

Aktivno smo nadaljevali **z nadgradnjo sistema ločenega zbiranja odpadkov**, ki je bistvo našega gospodarnega ravnanja z odpadki. V **projekt zbiranja embalažnih materialov po sistemu rumene vreče od vrat do vrat** smo vključili občini Gornji Petrovci in Šalovci in tako je bilo v ta način zbiranja mešane embalaže, ki prinaša zelo dobre rezultate in so ga občani odlično sprejeli, v letu 2012 vključenih že 16 od 18 občin, kjer vršimo zbiranje in odvoz odpadkov. V zbiranje mešane embalaže v t.i. rumenih vrečah pa smo v okviru enkratnega projekta v sodelovanju z OŠ Kuzma preko šoloobveznih otrok vključili tudi občane občine Kuzma.

V želji, da še bolj povečamo količino ločeno zbranih odpadkov, smo nadaljevali s **pilotnim projektom zbiranja papirja in papirne embalaže od vrat do vrat** v MO Murska Sobota in vanj vključili še preostala primestna naselja, to so Černelavci, Kupšinci, Polana, Rakičan in Veščica. Spomladi smo v brezplačen projekt, v katerem gospodinjstva papir in papirno embalažo zbirajo v 240 l zabojnikih zelene barve z rdečim pokrovom, ki so jih prejela v brezplačno uporabo, v sodelovanju z občinami Beltinci, Moravske Toplice, Puconci in Tišina vključili še naselja Beltinci, Puconci, Martjanci, Moravske Toplice, Tišina in Tropovci. V zbiranje papirja od hiše do hiše pa smo z uvedbo novih standardov ravnanja z odpadki v občinah Črenšovci, Dobrovnik, Odranci in Turnišče vključili tudi gospodinjstva na teh območjih, ki so se za to sama odločila.

V skladu z Uredbo o ravnanju z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki in zelenim vrtnim odpadkom (UL RS št. 39/2010), ki je začela veljati 1. julija 2011 ter prepoveduje in sankcionira odlaganje bioloških odpadkov v zabojnike za mešane komunalne odpadke in od povzročiteljev, to je gospodinjstev, zahteva, da izberejo enega od možnih načinov ločenega zbiranja teh odpadkov: hišno kompostiranje ali organizirano zbiranje z zabojnikom, smo **začeli z zbiranjem bioloških odpadkov** v naseljih Bogojina, Ivanci, Lukačevci, Martjanci, Mlajtinci, Moravske Toplice, Noršinci in Tešanovci v občini Moravske Toplice. Ločeno zbiranje bioloških odpadkov smo jeseni ponudili tudi gospodinjstvom v vseh naseljih občin Črenšovci, Dobrovnik, Odranci in Turnišče.

V letu 2012 smo prevzeli **upravljanje zbirnih centrov za ločeno zbiranje frakcij v Turnišču, v Srednji Bistrici** (za občane občine Črenšovci) **in v Serdici** (za občane občine Rogašovci). Tudi na ta način se povečuje delež ločeno zbranih frakcij komunalnih odpadkov.

Že šestič zapovrstjo smo v šolskem letu 2011/2012 razpisali **natečaj »Plastenke naše prijateljice«** za prekmurske vrtce in šole, kjer opravljamo gospodarsko javno službo zbiranja in prevoza odpadkov. Novost v letu 2012 je bila, da so otroci lahko ustvarjali iz odpadne mešane embalaže (plastične, kovinske in sestavljene – tetrapak embalaže). Tokrat se je povabilu odzvalo 20 zavodov, med njimi prvič tudi srednje šole. Ustvarjenih je bilo 76 izdelkov, kar je enkrat več kot v preteklem šolskem letu. Slavnostna razglasitev ter podelitev priznanj in nagrad najuspešnejšim zavodom je potekala v sklopu kulturnega programa ob obeležitvi svetovnega Dneva Zemlje v mesecu aprilu in sicer v nakupovalnem centru Maksimus. Vsi izdelki pa so bili na ogled širši javnosti v avli Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota v času od 23. aprila 2012 do 11. maja 2012.

Poleg razstave v sklopu zgoraj omenjenega natečaja smo pripravili **še dve razstavi**. Prva je bila razstava **»Podjetje Saubermacher-Komunala skozi čas«** v avli Pokrajinske in študijske knjižnice v mesecu januarju 2012, na kateri smo v sliki in besedi prikazali 20-letno rast in razvoj podjetja. Druga pa je bila **razstava izdelkov iz ustvarjalne likovne delavnice »Za življenja vredno okolje«**, ki smo jo v sklopu obeležitve 20 let delovanja podjetja pripravili v letu 2011. Tudi ta je bila na ogled v prostorih murskosoboške knjižnice in sicer od 10. do 28. aprila 2012.

V letu 2012 smo ponovno **sodelovali na Družinskem pikniku MO Murska Sobota**, ki se je v organizaciji mestne občine v soboškem parku odvijal že petič. Postavili smo stojnico, na kateri smo obiskovalcem v sodelovanju s podjetjem Saubermacher Slovenija brezplačno ponudili vodo ter različno gradivo s področja ravnanja z odpadki. Otroci so se lahko razgibali na napihljivem gradu in se skupaj s starši pomerili v sedaj že tradicionalni poučni igri – tekmovalstvu v ločevanju odpadkov, pri kateri jih je tudi tokrat vzpodbujal lisjaček Sigi.

V okviru Evropskega tedna zmanjševanja odpadkov, ki je potekal že tretjič, smo v sodelovanju s Pomurskim ekološkim centrom organizirali dogodek, ki smo ga letos poimenovali »Preprečevanje odpadkov in njihova ponovna uporaba - kako to počnemo pri nas?«. Za sodelovanje se je odločilo pet srednjih šol (Ekonomška šola Murska Sobota, Srednja zdravstvena šola Murska Sobota, Dvojezična srednja šola Lendava, Gimnazija Murska Sobota in Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer) ter letos prvič tudi ena osnovna šola (OŠ I Murska Sobota). Učenci in dijaki so se obravnavanega področja projektno lotili vsak na svoj način, večina jih je izvedla tudi anketo o ravnanju z odpadki in njihovem preprečevanju oziroma zmanjševanju. Na osrednjem zaključnem dogodku, ki je potekal 21. novembra 2012 v prostorih Ekonomske šole Murska Sobota, smo slišali veliko zanimivih idej, kaj lahko storimo sami, da bi preprečili nastajanje odpadkov, kako se lahko organiziramo, da vsak naš še uporaben

izdelek ne bo takoj odpadek, skratka, kako lahko že z majhnimi koraki pomagamo k ohranitvi okolja in preprečevanju nepotrebnega nastajanja odpadkov.

V podjetju Saubermacher-Komunala se zavedamo, da **so zaposleni naše največje bogastvo**, zato veliko energije usmerimo tudi v njihovo zadovoljstvo in dobro počutje. Tako smo v letu 2012 že tretjič razpisali **projekt »Za življenja vredno telo«**, katerega namen je vzpodbujati zaposlene k športnim aktivnostim ter s tem k bolj zdravemu načinu življenja. V letu 2012 smo projekt razširili s številnimi aktivnostmi, med katerimi je bila tudi **Šola zdravega načina življenja**. Za projekt smo pridobili tudi del nepovratnih sredstev na Javnem razpisu za sofinanciranje projektov za promocijo zdravja v letu 2011 in 2012, ki ga je objavil Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, kar nam je omogočilo, da smo ga izvedli v tako širokem obsegu. Projekt smo kot program promocije zdravja na delovnem mestu, ki ga delodajalcem kot obvezo nalaga tudi Zakon o varnosti in zdravju pri delu, aktivno promovirali tudi v širšem lokalnem okolju.

Veliko aktivnosti smo tudi v letu 2012 usmerili v **vklučevanje občanov in gospodarskih subjektov v sistem ravnanja z odpadki**. V letu 2012 smo tako **vklučili okrog 200 še ne vključenih odjemalcev**.

Nadaljevali smo z delom na področju zbiranja nevarnih in posebnih odpadkov iz industrije in obrti na področju celotne Slovenije in aktivno iskali nove kupce. Tudi tukaj smo se posledično gospodarski krizi soočali s prevzemi manjših količin posameznih vrst odpadkov.

Nadaljevali smo **z ločenim zbiranjem in ponovno uporabo tekstila** in zbrano količino v primerjavi z letom 2011 povečali za kar 17 ton (44%).

Koncept celovitega ločenega zbiranja odpadkov smo izvajali na številnih prireditvah, ki so se odvijale v Prekmurju, na primer Soboški dnevi, družinski piknik MO Murska Sobota, kolesarski maratoni (Tišina, Puconci, Dobrovnik, trideželni maraton), Dvojni ultra triatlon, Jena mena fest, Naj domačija v Gerlincih...

Meseca junija smo **potrdili pridobljene mednarodne certifikate ISO 9001, ISO 14001 in OHSAS 18001**, ki so nam v pomoč pri delu in osnova za to, da bi v svoje delo vpeljali čim več izboljšav, ki bi olajšale delo zaposlenim in povečale zadovoljstvo strank, širše družbene skupnosti in seveda lastnikov. Vse leto pa smo aktivno izvajali tudi naloge, ki smo si jih zastavili za leto 2012 v okviru pridobljenega **osnovnega certifikata Družini prijazno podjetje**.

Aktivno smo v letu 2012 **delali na področju osveščanja**, s poudarkom na mladih. Skupaj s Pomurskim ekološkim centrom smo izdali pobarvanko in z njim sodelovali pri drugih okoljskih aktivnostih.

Kljub temu, da smo v našem podjetju v preteklih 21 letih izvedli številne projekte in aktivnosti v smeri dviga osveščenosti občanov, ugotavljamo, da ostaja še marsikatero odprto vprašanje, kam sodi določen odpadke, kje ga lahko oddamo, kakšna je njegova nadaljnja pot. Z namenom, da ravnanje z odpadki še bolj približamo občanom oziroma podamo odgovore in pojasnila na odprta vprašanja, smo **izdali Priročnik za pravilno ravnanje z odpadki v gospodinjstvih**, ki so ga vsa gospodinjstva na dom prejela jeseni, lahko pa ga občani najdejo tudi na naši spletni strani. Prav tako smo povzročitelje osveščali in obveščali s pomočjo različnih letakov kot so letaki oziroma navodila ob uvedbi pilotnih projektov ločenega zbiranja embalažnih materialov in papirja po sistemu od vrat do vrat, pripravljali članke na temo gospodarnega ravnanja z odpadki v pomurskem tedniku Vestnik in občinskih glasilih, izvedli številna predavanja in predstavitve s področja ravnanja z odpadki za vrtce, osnovne, srednje in višje šole, nudili pomoč pri izdelavi številnih seminarskih in diplomskih nalog, usposabljali dijake in študente v okviru praktičnega izobraževanja, vršili usposabljanje na delovnem mestu za osebe brez zaposlitve...

Za najpomembnejšo investicijo v letu 2012 štejemo **nabavo specialnega vozila kanal-jet (cisterna)**, saj smo na ta način razširili paleto svojih storitev. Vozilo je namenjeno za črpanje in čiščenje greznic in rezervoarjev, lovilcev maščob, malih čistilnih naprav, fekalnih črpališč, raznih bazenov, jam,

ponikovalnic, peskolovov ter visokotlačno čiščenje in prebijanje odtočnih kanalov (hišni priključki, kuhinjski odtoki...), industrijske javne kanalizacije (obenem tudi črpanje usedlin), raznih cevi, kanalov, cevovodov in čiščenje cest. Zaradi povečanega obsega storitev, to je dela tudi na območju 6 občin UE Lendava smo **nabavili dve smetarski vozili**. Razen tega smo zaradi številnih projektov za povečanje deleža ločeno zbranih odpadkov **investirali v zabojnike** za zbiranje papirja, bioloških odpadkov in zabojnike na zbirnih mestih, nekaj izdatkov pa smo namenili tudi nadgrajevanju poslovno-informacijskega sistema.

Med letom smo uspešno **nadaljevali z izvajanjem strateških projektov**, ki smo si jih načrtali v letu 2010 v Strategiji razvoja našega podjetja za obdobje 2010-2015 in v mesecu marcu izvedli strateško delavnico »Dvignimo inovativnost«, na kateri so bili vključeni različni profili zaposlenih. Po planu usposabljanja smo **izobraževali vse zaposlene** na njihovih področjih dela, prijavi pa smo se tudi na Javni razpis za sofinanciranje vseživljenjske karijerne orientacije za delodajalce in zaposlene, na katerem pa je za naše podjetje žal zmanjkalo sredstev. Z željo povečati učinkovitost delovnih procesov smo izvajali tudi projekt, ki smo ga poimenovali Delovni procesi v podjetju Saubermacher-Komunala, ki je potekal v okviru delovnih sestankov nekajkrat mesečno. Namen projekta je bil spoznati delovne procese, najti ozka grla in priložnosti za to, da vse delovne procese spoznajo tudi novo zaposleni oziroma da posamezniki spoznajo delovne procese svojih sodelavcev in medsebojno soodvisnost.

Cilj vseh zgoraj navedenih aktivnosti, ki smo jih izvajali v letu 2012, je zagotavljati kar največjo možno mero kakovosti naših storitev, saj se zavedamo, da bomo le na ta način lahko kos vedno višjim zahtevam na področju okoljske zakonodaje in pričakovanj naših strank. Ne nazadnje pa si bomo leto 2012 zapomnili tudi po tem, da je odpadke z nami pobiral predsedniški kandidat, danes predsednik republike, g. Borut Pahor.

9. POGLED V LETO 2013

Leto 2013 smo v podjetju Saubermacher-Komunala Murska Sobota d.o.o. začeli z uvedbo novih standardov ravnanja z odpadki v 8 občinah UE Murska Sobota, kjer so do konca leta 2012 sprejeli ustrezne sklepe. To med drugim pomeni, da smo v sistem zbiranja embalažnih materialov z rumeno vrečo vključili še zadnji dve občini, kjer opravljamo gospodarsko javno službo zbiranja in prevoza komunalnih odpadkov, to je občino Kuzma in Grad. Z uvedbo novih standardov pa bo vsem gospodinjstvom v teh občinah na razpolago tudi ločeno zbiranje papirja in bioloških odpadkov v njihovih gospodinjstvih.

Tradicionalni **natečaj** z naslovom »**Plastenke naše prijateljice**« za pomurske vrtce, osnovne in srednje šole, kjer opravljamo GJS zbiranja in prevoza odpadkov smo v šolskem letu 2012/2013 razpisali že sedmič. Novost letošnjega natečaja je, da bodo otroci ustvarjali iz odpadnih embalažnih materialov (plastična, kovinska, sestavljena – tetrapak in papirna embalaža). Delovni naslov natečaja je »Odpadno je uporabno« in verjamemo, da bo ustvarjenih veliko zanimivih, uporabnih in edinstvenih izdelkov. Povabilu se je odzvalo 16 zavodov, ki morajo svoje izdelke posredovati najpozneje do 15. marca. Izdelke bo ocenila štiričlanska strokovna komisija, rezultate natečaja pa bomo razglasili na prireditvi ob Dnevu Zemlje in na njej pripravili razstavo. Izdelke bomo priložnostno razstavili še v avli Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota v času od 23. aprila do 10. maja 2013.

Nadaljevali bomo z zbiranjem kosovnih odpadkov na klic, ki smo ga uvedli v preteklem letu. Upamo, da se bo v letu 2013 še več gospodinjstev odločilo za ta način zbiranja in naročilo odvoz kosovnih odpadkov in električne ter elektronske opreme iz svojega gospodinjstva.

Nadaljevali bomo z aktivnim vključevanjem subjektov v **zbiranje papirja in bioloških odpadkov** z zabojniki v njihovih gospodinjstvih, kar nam omogoča uveljavitev novih, nadgrajenih standardov ravnanja z odpadki v večih občinah. Prizadevali si bomo, da bomo nadgrajene standarde ravnanja z odpadki v letu 2013 vpeljali v vseh občinah, saj bomo na ta način dvignili delež ločeno zbranih frakcij, uporabnikom pa ponudili še bolj prijazne storitve in hkrati izpolnili njihova pričakovanja.

V drugi polovici leta **načrtujemo nabavo novega specialnega vozila**, ki bo olajšalo delo zaposlenim in s svojo moderno tehnologijo omogočalo doseganje najvišjih standardov ter bo negativni vpliv na okolje kar najmanjši.

V letu 2011 zgrajena hala za skladiščenje in manipulacijo nam bo (tako kot v letu 2012) omogočala, da bomo nadaljevali s projektom **Re-use tekstila in obutve** ter izvajanjem storitev za razne sheme ravnanja z odpadki.

Projekt »**Za življenja vredno telo**« za promocijo in izboljšanje zdravstvenega stanja zaposlenih smo razpisali tudi v letu 2013 in to letos že četrtoč. Seveda bomo po planu izobraževanja izvajali izobraževanja vseh zaposlenih, cilj pa je, da bi zaposlenim omogočili tudi kar največ dodatnih izobraževanj, seveda v okviru finančnih zmožnosti.

Nadaljevali bomo z aktivnostmi v okviru pridobljenega osnovnega certifikata **družini prijazno podjetje**, saj ugotavljamo, da so zaposleni s tem zadovoljni in jih na ta način še bolj motiviramo ter jim omogočamo lažje usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja.

V podjetju Saubermacher-Komunala si želimo, da bi tudi v 2012 »ustvarjali zdravo okolje« skupaj z občani in za njih.

Murska Sobota, 29. januar 2013

Pripravili:
Aleksandra Vogrinčič
Smiljan Korpič
Simon Stanko

Direktor:
Drago Dervarič, univ.dipl.ekon.